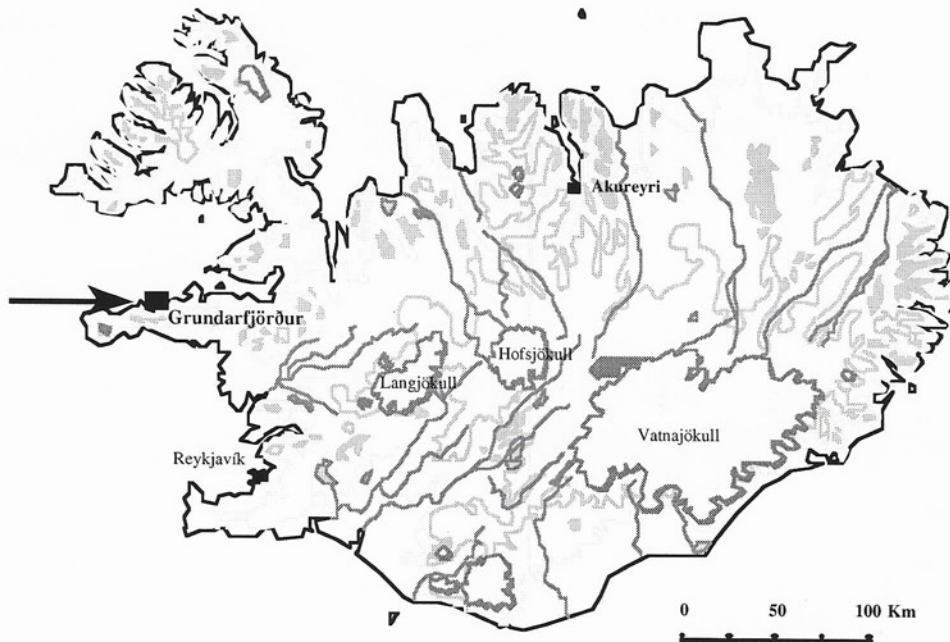

FORNLEIFAFRÆDISTOFAN

Fornleifaskrá Eyrarsveitar frá Innri Búðará að Grund

Snafellis og Snæppabúsk.

Bjarni F. Einarsson skráði
Reykjavík, júní 1998

Formáli

Í tengslum við vinnu að aðalskipulagi Eyrarsveitar/Grundarfjarðar var ákveðið að skrá svæðið frá Innri Búðará, vestan við kaupúnið og að bænum Grund í austur. Um heildarskráningu var að ræða og fór vettvangskönnun fram dagana 19. - 22. júní síðastliðinn.

Til að spara tíma og fé var horfnum rústum ekki gefinn neinn gaumur annar en að þegar staðsetning þeirra var vituð var merkt fyrir þeim með krossi á loftljósmynd í mælikvarðanum 1:10 000. Rústir yngri en 100 ára voru yfirleitt ekki skráðar, en í vissum tilfellum var staðsetning þeirra merkt með krossi í kassa á sömu loftljósmynd. Slíkar rústir njóta ekki friðunar þjóðminjalaga.

Í þeim tilfellum þar sem ekki var víst að rústir uppfylltu hundrað ára regluna, voru rústirnar látnar njóta vafans og eins var þegar ekki var víst hvort þær væru inn á skipulagssvæðinu eða ekki.

Fornleifar sem enga lögun höfðu voru hvorki ljósmyndaðar né teiknaðar, en voru að öðru leyti skráðar.

Byrjað var á númeri 1 þar sem engin skráning hefur farið fram á svæðinu, sem mér er kunnugt um. Verði einhverntíman skráð áfram á svæðinu kemur næsta lausa númer til, sem er 33.

Notuð var Olympus C-820L stafræn ljósmyndavél og myndunum komið fyrir í gagnagrunni sbr. meðfylgjandi fornleifaskrá. Ljósmyndari var skýrsluhöfundur. Hér er skráin prentuð út í svart - hvítu.

Öll frumgöng verða geymd hjá Fornleifafraeði-stofunni fyrir utan loftljósmynd og kort.

Notað var Magellan Pioner GPS staðsetningartæki sem hefur minni skekkju en 15 m., yfirleitt u. þ. b. 10 m.

Ég vil koma á framfæri þakklæti mínu til Erlu Krisjtánsdóttur, sem var milligöngumaður minn og sveitarfélagsins, Eiði Erni Eiðsyni fyrir ýmsa aðstoð vegna tölvumála, séra Karli Matthíassyni fyrir móttökurnar og spjallið, Kristni Jóhannessyni fyrir ýmsar upplýsingar og síðast en ekki síst Inga Hans Jónssyni fyrir alla aðstoðina, ábendingarnar, áhugann og ferðina um sveitina.

Þjóðminjalög

Í 16. gr. laganna stendur: „*Til fornleifa teljast hvers kyns leifar fornra mannvirkja og annarra staðbundinna minja sem menn hafa gert eða mannaverk eru á.... Að jafnaði skal telja minjar 100 ára og eldri til fornleifa...*“

Í næstu grein stendur: „*Fornleifum má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi né nokkur annar spilla, granda né breyta, ekki heldur hylja þær, laga né aflaga né úr stað flytja nema leyfi fornleifanefndar komi til.*“

Af þessu leiðir að allar minjar sem eldri eru en 100 ára eru friðaðar. Ef þær eru friðlýstar að auki kemur til 20 m friðhelgt svæði út frá ystu sýnilegu mörkum þeirra.

Á hinu skráða svæði eru aðeins minjarnar á Grundarkampi friðlýstar, en í friðlýsingunni kemur ekki nægjanlega vel fram um hvaða rústir er að ræða. Mætti ætla að aðeins rústirnar sem tilheyra kaupstaðnum séu friðlýstar, en ekki þurrabúðirnar og aðrar minjar. Skiptir þetta þó varla neinu höfuðmáli varðandi varðveislu staðarins, hann er eftir sem áður friðaður. Réttast væri þó að endurskoða friðlýsinguna.

Í 25. grein laganna stendur að; „*Skylt er að viðhalda á kostnað ríkissjóðs friðuðum fornleifum.*“

Fornleifarnar

Á því svæði sem skipulagið nær yfir, fundust 32 staðir með samtals 44 fornleifum. Er þá Forna Grund reiknuð sem einn staður með einum fornleifum. (Séu allar fornleifarnar meðtaldar á Fornu grund verða fornleifarnar fleiri en 68 st.).

Þær fornleifar sem lenda inn á svæðum sem einhverskonar byggð eða jarðrask er skipulagt á eru fornleifar nr. 20 - 22 og 31 - 32. Aðrar eru ekki í hættu vegna skipulags. Engum þessara fornleifa má raska á nokkurn hátt nema með leyfi fornleifanefndar.

Fornleifar sem þjóðminjalög friða ekki eru nr. 2 (Grundarrétt), 9, 17, 27 og 29, en þær eru yngri en 100 ára eða eru alls ekki fornleifar. Enginn þessara staða er þó í hætti vegna skipulagsins og uppfylla von bráðar 100 ára regluna. Grundarrétt er svo falleg, og væntanlega enn í notkun, að engin ástæða er til að hrófla við henni. Hún gæti hugsanlega staðið ofan á eldri minjum sem þjóðminjalög gilda um.

Í öllum tilfellum þar sem rústir lenda á hættusvæði, er um tiltölulega einfaldar rústir að ræða, að undanskildum fornleifum nr. 20. Þar er um bæjarhól Grafar að ræða og rask á slíkum hólum er flókið og tímafrekt ferli auk. Bæjarhólar eru mikið safn upplýsinga um sögu staðarins og landsins alls. Ef hins vegar rétt er að Gröf hafi verið flutt einhverntíman á síðustu öldum er minna um upplýsingar í hólum en í hefðbundnum bæjarhólum sem á sér kannski 1000 ára sögu. Hann er þó eini bæjarhóllinn í kaupþúningu.

Að mínu mati er einfalt að sníða hjá öllum þessum fornleifum á hættusvæðinu (nr 20 - 22 og 31 - 32) og taka fullt tillit til þeirra í skipulaginu og gera ráð fyrir varðveislu þeirra. Mæli ég með því að ekki verði farið nærri fornleifum en 20 m frá ystu sýnilegu mörkum þeirra. Þjóðminjalög krefjast þessa þó ekki, en Árbæjarsafn hefur haft þessi mörk að vinnureglu í mörg ár og hefur hún gefist vel. Varðandi Grundarkampinn gilda önnur ákvæði þar sem staðurinn er friðlýstur. Þar gildir 20 m reglan afdráttarlaust.

Tveimur þekktum álfabyggðum hefur verið sleppt í fornleifasrkánni, þar sem ekki fékkst staðfest að um fornar minjar væri að ræða. Heimamönnum er þó í sjálfsveld sett hvort þeir taka tillit til þeirra eða ekki í skipulagi, en svo virðist sem þeir hafi gerð það. Er hér átt við stein vestarlega í þorpinu, rétt sunnan við Grundargötu og lágan hól við Fellasneið.

Heimildir eru um selstöður fyrir utan skipulagssvæðið, annað er sel við Skjólsteina upp af Kverná og hitt er sel frá Gröf. Fyrirnefnda selið er talið vera Setbergssel. Grafarselið mun vera við Selborgir, vestan undir efri borginni.

Selstöðurnar sem skráðar voru eru að mínu mati merkilegustu rústirnar, auk Grundarkamps. Þær eru nánast einkennandi fyrir það svæði sem skráð var. Virðast elsta selstaðan geta verið býsna gömul, en það er væntanlega selstaðan fyrir ofan Grundarfoss, sú syðri. Sjá nánar fornleifaskrá.

Virðingarfyllst,

Bjarni F. Einarsson,
fornleifafraeðingur.

Heimildir

Ágúst Guðmundsson. Óútgefið handrit að sögu Grundarfjarðar.

Árbók Ferðafélags Íslands 1986. Snæfellsnes norðan fjalla. Einar Haukur Kristjánsson tók saman. Reykavík. Bls. 55-56.

Fornleifaskrá. Skrá um friðlýstar fornleifar. Ágúst Ó. Georgsson tók saman. Fornleifanefnd - Þjóðminjasafn Íslands. Reykjavík 1990. Bls. 26.

Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns. Kaupmannahöfn 1931-33. Bls. 279.

Oscar Clausen. Sögur og sagnir af Snæfellsnesi II. Reykjavík 1968. Bls. 172f.

Sýslu- og sóknarlýsingar Hins íslenska bókmenntafélags. Reykjavík 1970. Bls. 274-75.

Örnefnaskrá. Forná - Grund. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Örnefnaskrá. Grund. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Örnefnaskrá. Gröf. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Örnefnaskrá. Kverná. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla
Snæfellsnessýsla

Landareign
Grund

Sveitarfélag
Eyrarsveit

Nr
-

Táknatala
3709

Aðaln.
1

Undirnr.
1-n

Staðfræðikort
-

GPS Staðsetning
N 64°55.39 W 023°12.41

M.y. sjó
-

Skekki
<15

Tegund minja

Verslunarstaður

Fjöldi
>24

Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði
Landeyðing	Mikil	Ágætt	1550-1900	-

Minjagildi
Hátt

Merkja?
Já

Skrásetjari
Bjarni F. Einarsson

Dags.
19/6 '98

Fríðlýsa?
-

Fríðlýst?
Já

Hvenær
1985

Lega og staðhættir

Austarlega á Grundarkambi, V við mynni Grundarár. Í túni.

Heimildir og munnmæli

Ágúst Guðmundsson. Óútgefið handrit að sögu Grundarfjarðar. Árbók Ferðafélags Íslands 1986. Snæfellsnes norðan fjalla. Einar Haukur Kristjánsson tók saman. Reykjavík. Bls. 55-56.

Fornleifaskrá. Skrá um friðlýstar fornleifar. Ágúst Ó. Georgsson tók saman. Fornleifanefnd - Þjóðminjasafn Íslands. Reykjavík 1990. Bls. 26.

Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns. Kaupmannahöfn 1931-33. Bls. 279.

Oscar Clausen. Sögur og sagnir af Snæfellsnesi II. Reykjavík 1968. Bls. 172f.

Sýslu- og sóknarlýsingar Hins íslenska bókmenntafélags. Reykjavík 1970. Bls. 274-75.

Örnefnaskrá. Fornu - Grund. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Lýsing

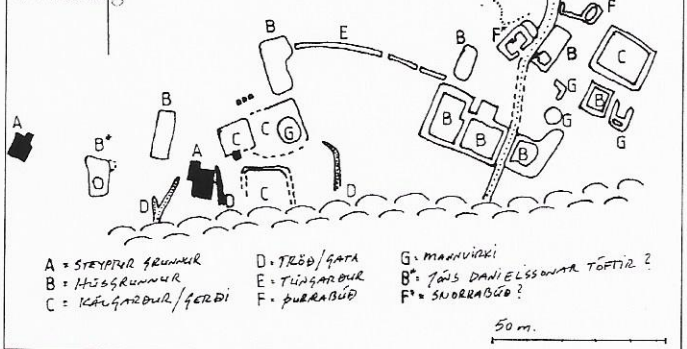
Verslunarstaður.

Á ca. 80 x 300 m stóru svæði (ANA - VSV). Rústirnar tilheyra mörgum kynslóðum húsa þar sem elstar þeirra sem sjást munu vera grunnar hinna frönsku verslunarhúsa frá seinni hluta 18. aldar. Einnig má þar finna götu frá sjónum að verslunarhúsunum og fram hjá þeim í átt að Grund, túngarð, ferhyrnda reiti (kirkjugarð?), kirkjugrunn?, bæjarhúsarústir Fornu - Grundar (nýbýli frá 1929) og bæjar Jóns Daníelssonar (Jóns Daníelssonar tóftir). Þurrabúðir má þar finna svo sem Guðbrandstóftir, Helgatóftir og Snorrabúð. Nákvæm staðsetning einstakra rústa er ekki ætíð kunn. Þó er staðsetning Jóns Daníelssonar tófta þekkt, en hún var á milli hinna steiptu húsa nýbýlisins Fornu - Grundar. Einnig er líklegt að Snorrabúð sé nyrst á kambinum, aðeins norðar en grunnar verslunarhúsanna. Í handriti Ágúst Guðmundssonar er þess getið að Jonas nokkur Trelund hafi byggt hús á staðnum um 1650 og harft þar verslun. Jonas þessi leigði m. a. hollenska skipið sem fórst í Flatey árið 1659 og rannsakað hefur verið. Í friðlýsingarskrá er aðeins getið um rústir hins forna Grundavíkurkaupstaðar á Grundarkambi og grunn undan „franska húsinu“ spölkorn í útsuður frá aðalrústunum. Síðastnefnda rústin er ekki sýnileg neins staðar á kambinum, og vafasamt að hún hafi verið þar sem bent hefur verið á skammt vestur af Íshúsinu.

Athugasemdir

Athugandi væri að endurskoða friðlýsinguna með tilliti til allra rústanna. Einnig þyrfti að koma í veg fyrir að malarkamburinn kaffæri nyrstu rústirnar. Til að átta sig betur á fjölda og dreifingu rústa væri áhugavert að taka loftljósmynd þegar sólin liggur lágt. Einnig væru infrarauðar myndir og svart-hvítar eftir snjókomu.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari
-

Filma nr.
-

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla Snæfellsnessýsla	Sveitarfélag Eyrarsveit	Táknatala 3709	Aðalnr. 2
Landareign Grund	Nr -	Heiti Grundarrétt	Undirnr. 1

Staðfræðikort -	GPS Staðsetning N 64°55.40 W 023°12.08	M.y. sjó -	Skekka <15
--------------------	---	---------------	---------------

Tegund minja Rétt				Fjöldi 1		
Hættumat Ekkert	Hætta Engin	Ástand Ágætt	Aldur 1907	Í eyði -	Minjagildi Talsvert	Merkja? Já
Skrásetjari Bjarni F. Einarsson		Dags. 19/6 '98		Fríðlýsa? Nei	Fríðlýst? Nei	Hvænær -

Legg og staðhættir

Austur undir hömrum, á sléttum þurrum velli, nánast við brekkurót. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Örnefnaskrá. Forn - Grund. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun. Árbók Ferðafélags Íslands 1986. Snæfellsnes norðan fjalla. Einar Haukur Kristjánsson tók saman. Reykjavík. Bls. 54. Sýslu- og sóknarlýsingar Hins íslenska bókmenntafélags. Reykjavík 1970. Bls. 287.

Lýsing

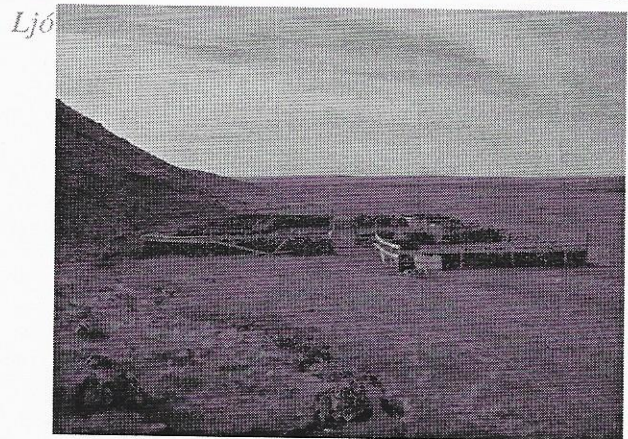
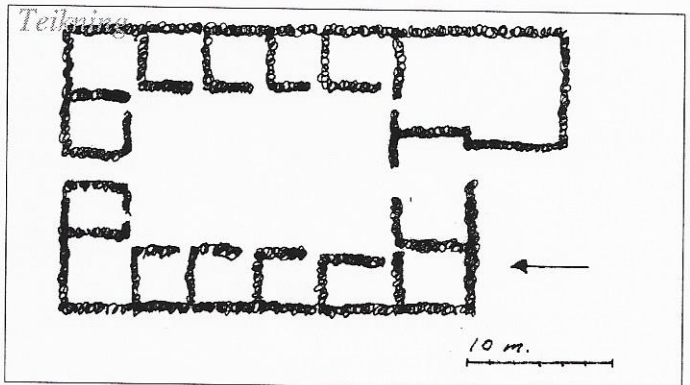
Rétt.

24 x 41 m (N - S). Veggir úr grjóti, ca. 1 m breiðir og 1 - 1,2 m háir.

16 hólf eru í réttinni og dyr á þeim öllum sbr. teikningu (eru enn grindur í þeim öllum).

Tvær dyr eða hlið eru út úr réttinni, að sunnan og norðan.

Réttin mun vera byggð árið 1907. En heimildir eru um að rétt hafi verið á staðnum/svæðinu á síðustu öld. Sbr. Sýslu- og sóknarlýsingar.

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Afar falleg rétt og mun enn vera í notkun.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

3

Landareign

Grund

Nr

-

Heiti

Húsaþóll

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.29 W 023°12.22

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Bæjarþóll

Fjöldi

1

Hættumat

Byggingar

Hætta

Lítill

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

19/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Ca. 10 - 15 m A af núverandi bæjarhúsum að Grund og ca. 15 m SSV af útihúsum. Á nokkrum hólum í fjallshlíð. Í túni.

Heimildir og munnmæli

Örnefnaskrá. Grund. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun. Sýslu- og sóknarlýsingar Hins íslenska bókmenntafélags. Reykjavík 1970. Bls. 274.

Lýsing

Bæjarþóll.

Á ca. 50 m stóru svæði.

Ekki sér móta fyrir neinum rústum, þó hóllinn sé greinilega rústahóll, en ætla má að þær sé að finna á nær öllum kollunum. Á þeim austasta, og stærsta, má sjá hleðslugrjót á yfirborði. Í þessum hól er reykhus enn uppistandandi í honum austanverðum. Í reykhusinu gætu leynst veggjahleðslur og húshluti úr torfbænum.

Skv. Sýslu- og sóknarlýsingum er álitid að bærinn hafi áður staðið á Grundarkambi í einu timburhúsanna (... í syðsta og stærsta timburhúsið þar“. Þetta hlýtur að vera ólíklegt?).

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

-

Filma nr.

-

Athugasemdir

Bæjarþóllinn er á mörkum skipulagssvæðisins. Skv. Örnefnaskrá heitir lítill hóll ca. 40 m austur af Húsaþóli, Hlöðuhóll. Suðaustur af Hlöðuhóli eru fjárhúsarústir (utan við skipulagssvæðið).

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla
Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag
Eyrarsveit

Táknatala
3709

Aðalnr.
4

Landareign
Grund

Nr
-

Heiti
Hjaltalínsrústir

Undirnr.
1

Staðfræðikort
-

GPS Staðsetning
N 64°55.35 W 023°12.18

M.y. sjó
-

Skekja
<15

Tegund minja

Rústir

Fjöldi
3

Hættumat
Ekkert

Hætta
Engin

Ástand
Ágætt

Aldur
1550-1900

Í eyði
-

Minjagildi
Talsvert

Merkja?
Nei

Skrásetjari
Bjarni F. Einarsson

Dags.
19/6 '98

Friðlýsa?
Nei

Friðlýst?
Nei

Hvænær
-

Legg og staðhættir

Ca. 65 m A af heimreiðinni að Grund og ca. 5 m S af læk og 2 m norður af uppbornuðum lækjarfarvegi. (Hjaltalínslæk). Á litlum rana í grasi grónni og þýfðri brekku. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Örnefnaskrá. Grund. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Lýsing

Rústir.

1). Hjáleiga - þurrabúð?

8 x 11 m (NNA - SSV). Veggir úr torfi og grjóti, 1 - 2 m breiðir og 0,3 - 0,7 m háir. Tvö hólfi (A - B) eru á rústinni og dyr á þeim báðum til V. Vel gróin.

2). Rúst.

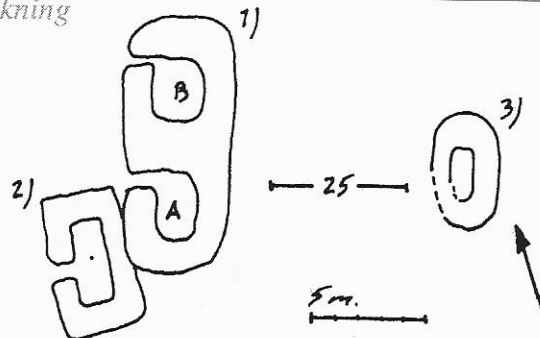
Við SV enda rústar 1) er rúst sem virðist vera undir henni. Hún er 3,5 x 7 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 m breiðir og 0,3 - 0,4 m háir. Dyr mót V. Grasi og mosa gróin.

Ca. 25 m A af rúst 1) er rúst 3).

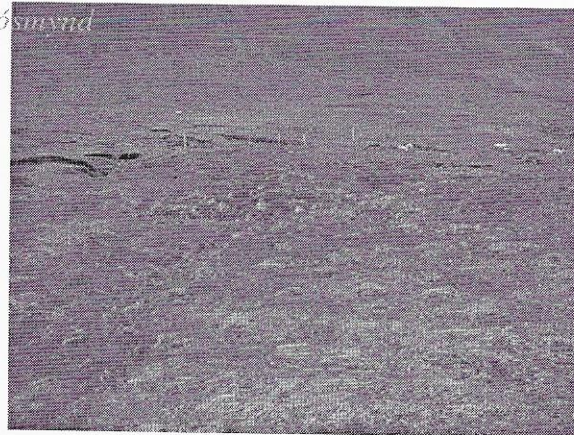
3) Rúst.

3 x 5 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Rústin er fremur ógreinileg. Liggur hún beint undir rafmagnslínu (þeirri vestari af tveimur).

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Rúst 2 og 3 eru ekki ólíkar þingbúðarrústum og örnefni á svæðinu svo sem Þinghúsflatir norðan við rústirnar, er athyglisvert í þessu sambandi. Fornleifar nr. 6 gætu einnig verið athyglisverðar, en þær eru væntanlega á Þinghúsafloðum. Engar athuganir voru gerðar á því hvort þing gæti hafa verið á svæðinu.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaefellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

5

Landareign

Grund

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.37 W 023°12.26

M.y. sjó

-

Skekki

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Vegagerð

Hætta

Lítill

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

19/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Ca. 35 m ASA af vegamótum þjóðveggar og heimreiðar að Grund. Á sléttum fleti undir brekkurót.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rúst.

7 x 9 m (ASA - VNV).

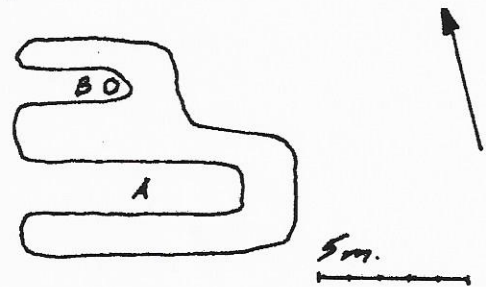
Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 - 2 m breiðir og 0,1 - 0,4 m háir.

Tvö hólf eru á rústinni (A og B). Dyr er á þeim báðum mót V.

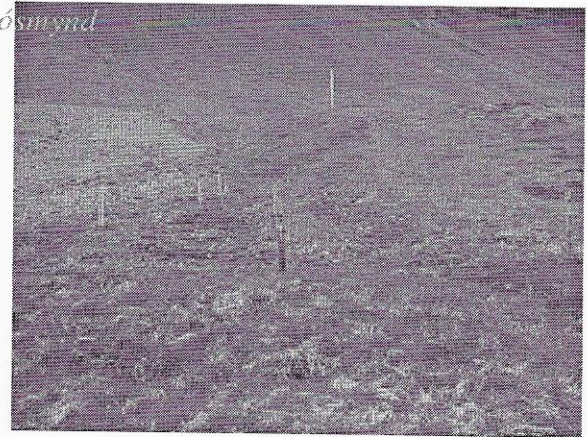
Á austanverðu gólfi hólfs A er stór steinn og tveir stórir steinar sjást í kámpinum á milli hólfa.

Gólf rústarinnar eru niðurgrafin og hún er vel gróin.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

6

Landareign

Grund

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.35 W 023°12.26

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Landeyðing

Hættu

Lítill

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Ca. 50 m SA frá Þjóðvegi, fremst á grasi grónu og og þýfðu barði. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

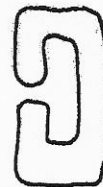
Rúst.

3 x 6 m (NNA - SSV). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 - 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir.

Dyr snúa mót V. Rústin er vel gróin og gæti vel staðið á eldri leifum.

Niður frá suðurhliðinni er einskona stígur.

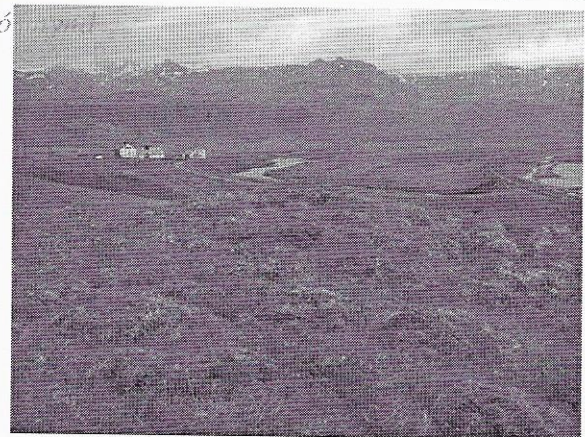
Teikning

5 m.

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Þessi rúst er á Þinghúsaflötum. Sjá nánar athugasemdir við fornleifar nr. 4.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

7

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.21 W 023°13.57

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Hjallur og sólþurrkunarreitur

Fjöldi

2

Hættumat

Landeyðing

Hætta

Mikil

Ástand

Lélegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Friðlýsa?

Nei

Friðlýst?

Nei

Hvænær

-

Lega og staðhættir

10 m N af þjóðvegi, framarlega á sjávarkambi, sem er grasi gróinn á köflum.

Heimildir og munnmæli

Árbók Ferðafélags Íslands 1986. Snæfellsnes norðan fjalla. Einar Haukur Kristjánsson tók saman. Reykjavík. Bls. 57.

Lýsing

Hjallur og sólþurrkunarreitur.

4 x 11 m (NNA - SSV). Veggir úr grjóti (og torfi?), ca. 1 m breiðir og 0,2 - 0,6 m háir.

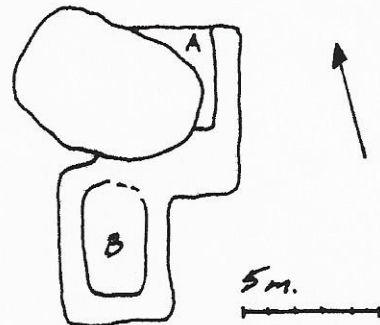
Dyr eru ekki sjáanlegar. Rústin skiftist í tvennt, nyrðri hluta sem er hjallurinn og syðri hluta sem er sólþurrkunareiturinn.

Hjallurinn er fullur af möl, sem sturtað hefur verið niður í seinni tíð. Einnig er sjórinn farinn að naga nyrðri hlutann.

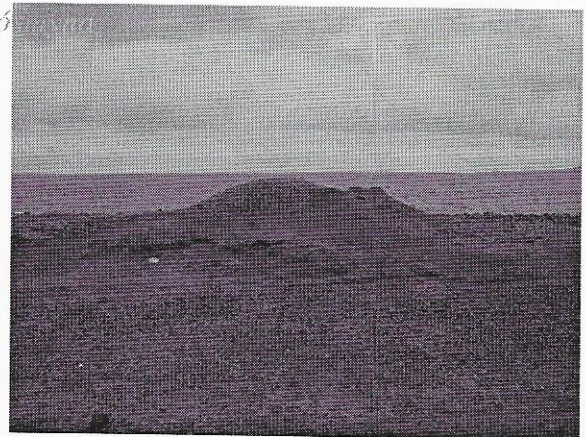
Á botni sólþurrkunareitsins má sjá eistaka flata steina. Gamall vegur liggur niður að staðnum.

Á korti Sæmundar Hólms frá 1792 stendur við staðinn Hjallur.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Hreinsa þarf rústina af mölinni. Ábúandi á Kverná man eftir því að fiskur var sólþurrkaður í reitnum. Á korti Sæmundar Hólms var annar hjallur vestan við Kvernáanna, nú horfinn.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaðfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

8

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.02 W 023°14.10

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rústahóll

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Friðlýsa?

Nei

Friðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Ca. 25 m SSA af SA-horni íbúðarhúss Kvernár. Í túni.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rústahóll.

Ca. 30 m í þvermál og 1,5 m hár. Engin rústabrot sjást, enda hóllinn verið sléttaður af vélum.

Hann er vel gróinn og í honum norðanverðum stendur steypur stöpull af vindmyllu.

Nokkru norðar af hólnum (10 - 20 m), beint austur af íbúðarhúsinu, stóðu tvö hús áður fyrr, en eru nú alveg horfin.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

-

Filma nr.

-

Athugasemdir

Hóllinn getur geymt ævafornar rústir og ef landnámsbýli var að Kverná, kemur þessi hóll vel til greina sem bæjarstæði.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaðfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

9

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.55 W 023°14.24

M.y. sjó

Skekja

<15

Tegund minja

Fjárhús

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Lélegt

Aldur

1900-

Í eyði

-

Minjagildi

Lítið

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Ca. 50 m SV af steyptum fjárhúsum, efst á grasi grónum hóli. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Fjárhús.

Rústabrot sjást á ca. 15 m stóru svæði, en engin sjáanleg lögun sést. Mikið magn af steinum er í sverðinum og þar á meðal talsvert magn af hellum (gólf?).

Ca. 10 m VNV af rústinni gætu verið leifar af rúst sem er fjarlægð.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

-

Filma nr.

-

Athugasemdir

Skv. ábúenda var fjárhúsið rífið um 1952-3.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

10

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.54 W 023°14.39

M.y. sjó

Skekja

<15

Tegund minja

Stekkur

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

15 m ASA frá gilbrún Kvernárinnar. Í grasi grónni laut í brekku (Stekkjarlaut).
Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Stekkur.

5 x 9 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, 1 - 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir.

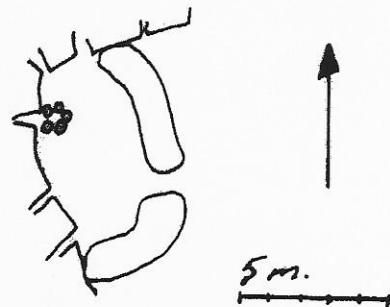
Dyr snúa mót A.

Vestur veggur er hamar eða brún lautarinnar.

Lítill grjóthleðsla er í V hluta, undir brúninni. Virðist hún vera seinni tíma.

Kró fannst ekki, en steinarnir gætu verið teknir úr skilveg hennar.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Skv. ábúenda heitir lautin Stekkjarlaut.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla
Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag
Eyrarsveit

Tákntala
3709

Aðalnr.
11

Landareign
Kverná

Nr
-

Heiti
-

Undirnr.
1-2

Staðfræðikort
-

GPS Staðsetning
N 64°54.32 W 023°14.19

M.y. sjó
-

Skekkja
<15

Tegund minja

Selstaða

Fjöldi
2

Hættumat
Ekkert

Hætta
Engin

Ástand
Ágætt

Aldur
1550-1900

Í eyði
-

Minjagildi
Hátt

Merkja?
Já

Skrásetjari
Bjarni F. Einarsson

Dags.
20/6 '98

Fríðlýsa?
Nei

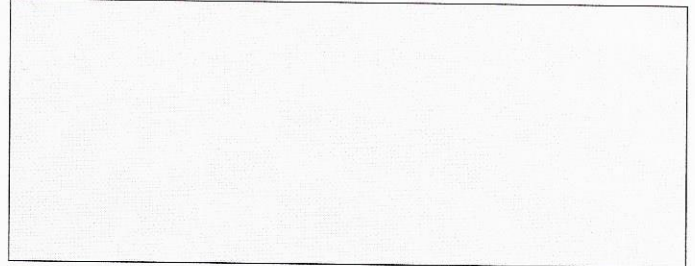
Fríðlýst?
Nei

Hvænær
-

Legg og staðhættir

Ca. 2 m austur af læk (Gílinu) og ca. 20 m N af gili.
Í dalbotni.
Hagi.

Heimildir og munnmæli

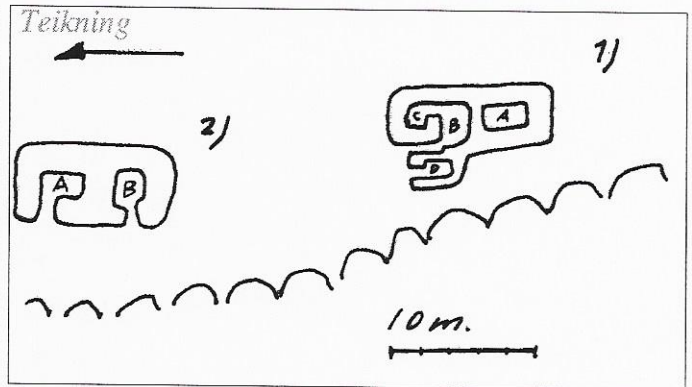

Lýsing

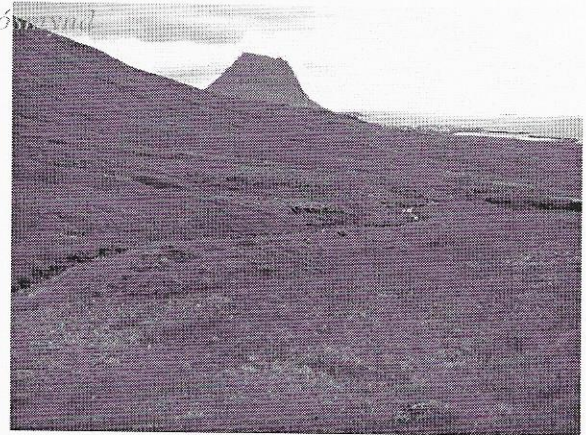
Selstaða

Á ca. 10 x 40 m stóru svæði (N - S). Syðri rústin stendur mun hærra og nær læknum og er sennilega sjálft selið. Sú nyrði er væntanlega búr m. a. Svæðið er vel gróið og nánast eins innarlega í dalbotninum og hægt er.

Á svæðinu, sitt hvorum megin við lækinn, eru mógrafir og sér móta fyrir þeim.

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Selstaðan kúrir í falletum dalbotni, með lækinn og gilið sem baksvið. Fallegar og spennandi rústir. Ábúandi telur að um beitarrhús sé að ræða, en það getur ekki verið að mati skrásetjara.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

11

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.32 W 023°14.19

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Sel

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hættu

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Ca. 2 m austur af læk (Gílinu) og ca. 20 m N af gili. Í dalbotni. Hagi.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Sel.

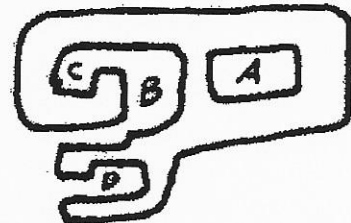
6,5 x 12 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, 1 - 2 m breiðir og 0,3 - 0,8 m háir. Fjögur hólfr eru á rústinni (A - D). Dyr eru á hólfrum B og D til norðurs og á hólfrum C til suðurs.

Grjót er í hólfrum B og C. Hólfrum D er frekar ógreinilegt og verst farið.

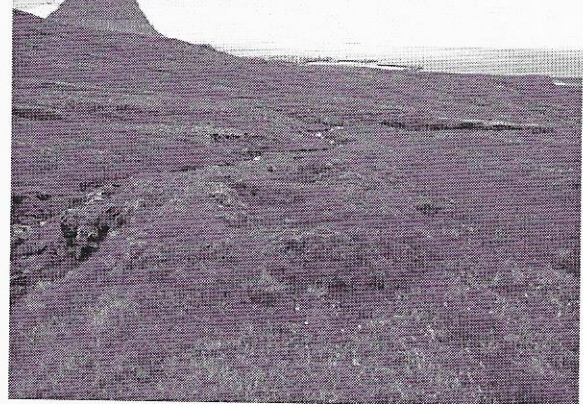
Rústin er vel gróin.

Ca. 17 m N af rúst nr. 1 er rúst nr. 2.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaefellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

11

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

2

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.32 W 023°14.19

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Ca. 4 m austur af læk (Gílinu) og ca. 40 m N af gili.
Í dalbotni.
Hagi.

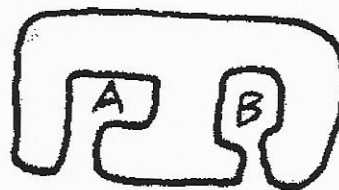
Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rúst.

5 x 11 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, 1,5 - 2 m breiðir og 0,3 - 0,5 m háir. Tvö hólf eru á rústinni (A - B). Dyr eru á báðum hölfum til V. Einstaka steinar sjást í hólfi A, sérstaklega í kampinum. Rústin er vel gróin.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

12

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1-3

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.32 W 023°13.22

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Selstaða

Fjöldi

3

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Leggja og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Munnmæli herma að menn hafi áður fyrr slegið kvosina sem selstaðan er í og látið heyið renna á köðlum niður á grundirnar fyrir neðan fossinn.

Lýsing

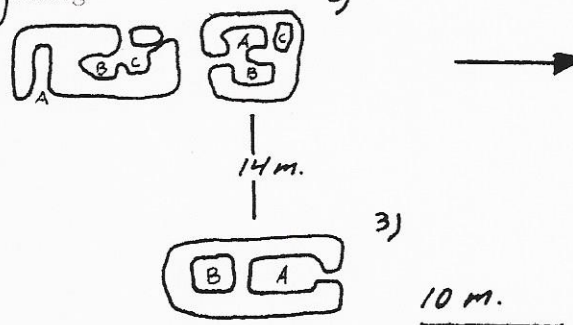
Selstaða.

Á ca. 26 x 24 m stóru svæði (A - V).

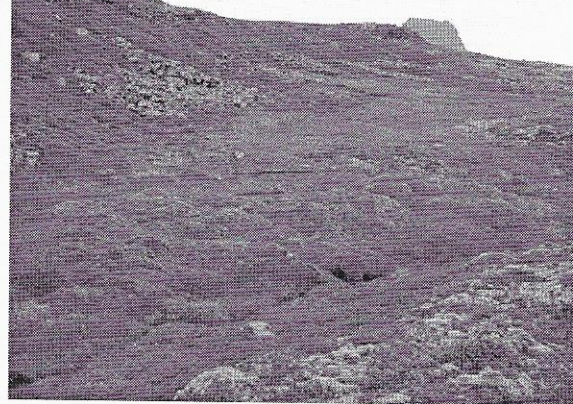
Rústirnar eru fornlegar að sjá og þriðja rústin stendur talsvert frá hinum og hærra.

Svæðið í kring er mjög gróið og mikið er af störum, enda nokkuð mýrlent á köflum.

Taíking

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Við Grundarfossin, sitt hvorum megin við lækinn, skammt frá fossinum eru mógrafir. Ekki er ólíklegt að þær sé víðar að finna í skálinni. Rústirnar geta verið eldri en 1550. Mjög athyglisverð selstaða vegna sérkennilegrar legu sinnar við þverhnýpta hamrana við Grundarfoss.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaðellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

12

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.32 W 023°13.22

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi. Í haga.

Heimildir og munnmæli

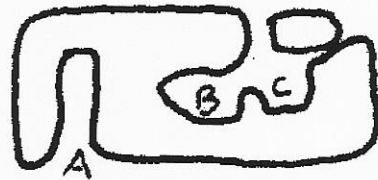
Lýsing

Rúst.

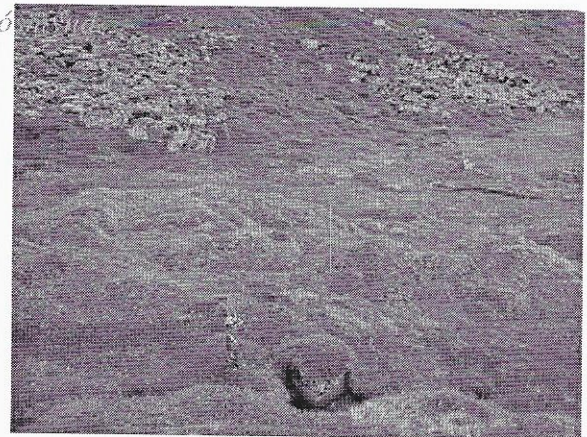
5 x 12 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 - 2 m breiðir og 0,2 - 0,8 m háir. Sennilega eru þrjú hólfi á rústinni (A - C). Dyr eru á hólfi A til austurs, á hólfi B til norðurs og hólfi C til suðurs. Rústin er ógreinileg og mósa- og grasi gróin.

1,5 m norður af rúst 1 er rúst 2.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

12

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

2

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.32 W 023°13.22

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. V undir hamraborgum, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi. Í haga.

Heimildir og munnmæli

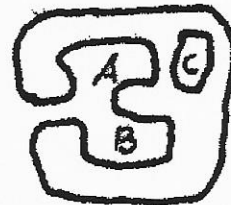
Lýsing

Rúst.

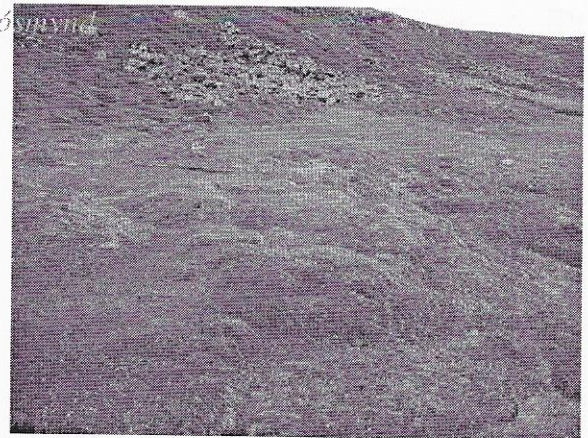
6 x 7 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 - 2 m breiðir og 0,3 - 0,6 m háir. Sennilega eru þrjú hólfi á rústinni (A - C). Dyr eru á hólfi A til austurs og á hólfi B til vesturs. Rústin er ógreinileg og mósa- og grasi gróin.

14 m vestur af rúst 2 er rúst 3.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

12

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

3

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.30 W 023°13.20

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi. Í haga.

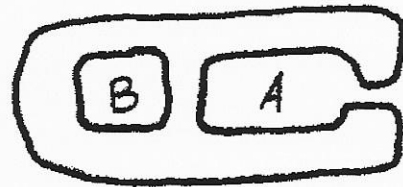
Heimildir og munnmæli

Lýsing

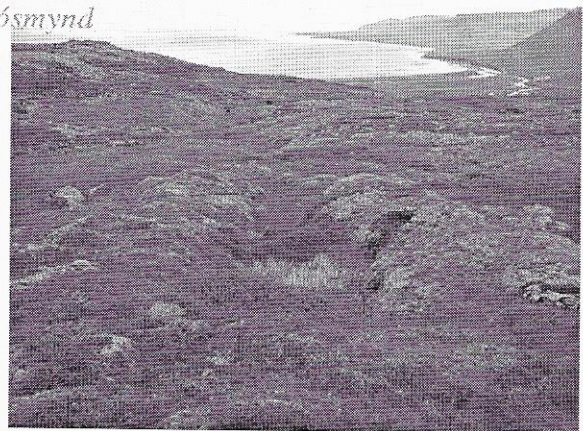
Rúst.

5 x 12 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Tvö hólfr eru á rústinni (A - B). Dyr eru á hólfi A til norðurs og sennilega á milli hólfa. Gólf eru grafin niður. Rústin er ógreinileg og mósa- og grasi gróin. Rústin stendur á hrygg, talsvert hærra en hinar tvær.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

13

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1-3

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.33 W 023°13.25

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Selstaða

Fjöldi

3

Hættumat

Ekkert

Hættu

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi og ca. 25 m N af rústum nr. 12. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Örnefnaskrá. Kverná. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Lýsing

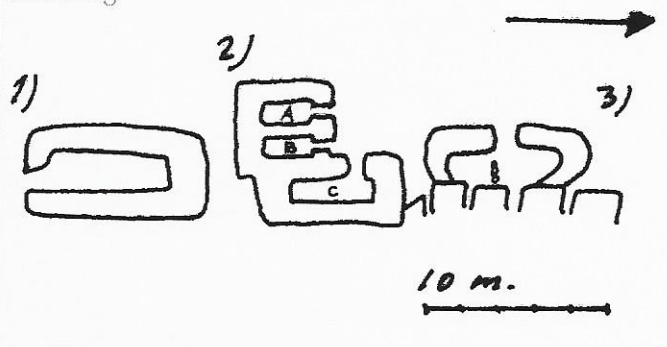
Selstaða.

Á ca. 9 x 24 m stóru svæði (N - S). Rústirnar liggja í röð frá N - S. Selið liggur við suður endann á hraunhrygg, sem teygir sig frá bjargbrúnum út í mýri til suðurs.

Miðrústin er trúlega sjálft selið, sú nyrsta er stekkur og sú syðsta skeppnuhús?

Sennilega eru rústir þessar arftaki fornleifa nr. 12, enda yngri að sjá.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Í Örnefnaskrá eru rústir þessar taldar vera Setbergssel, en í öðrum heimildum á Setbergssel að vera undir Skjólsteinum, suður af Gilinu og Kverná. Þær rústir eru ekki skráðar (utan við svæðið). Á svæðinu eru mógrafir (sjá 12). Mjög athyglisverð selstaða vegna sérkennilegrar legu sinnar við þverhnýpta hamrana við Grundarfoss.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

13

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.33 W 023°13.25

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, syðst á hrygg, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi og ca. 25 m N af rústum nr. 12. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rúst.

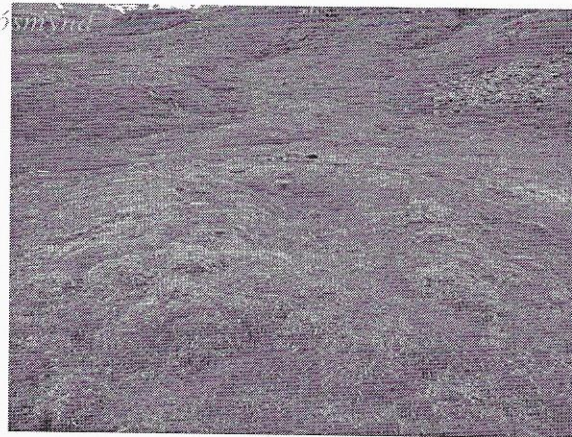
5 x 10 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, 1,5 - 2 m breiðir og 0,2 - 0,3 m háir. Dyr snúa mót S. Rústin er mosa- og grasi gróin.

1,5 m N af 1) er 2).

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaefellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

24

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.54 W 023°14.53

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Stekkur?

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

N undir barði í grasi grónni brekku (mýri). Nokkra metra fyrir norðan er lækjarsytra. Í haga/mýri.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Stekkur?

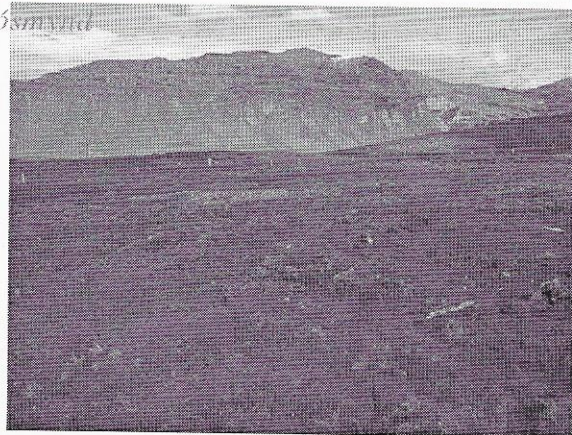
5 x 14 m (NA - SV). Veggir úr torfi (og grjóti?), ca. 1 - 2 m breiðir og 0,3 - 0,4 m háir. Dyr snúa mót NV. Stekkurinn er svolítið hruninn og þýfður og vel gróin.

Rúma 10 m V af steknum eru nokkrar mógrafir (> 5 st.).

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Nánast eins og fornleifar nr. 26 og 31.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

25

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.58 W 023°15.02

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvænær

-

Lega og staðhættir

Í grasi grónni brekku, á milli tveggja lækjarsytra. Í haga.

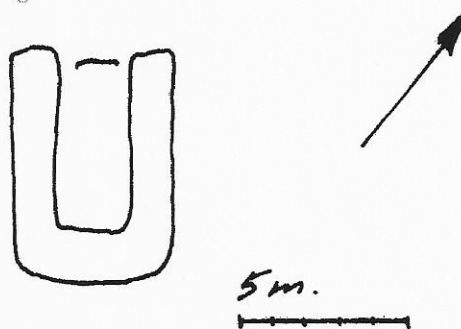
Heimildir og munnmæli

Lýsing

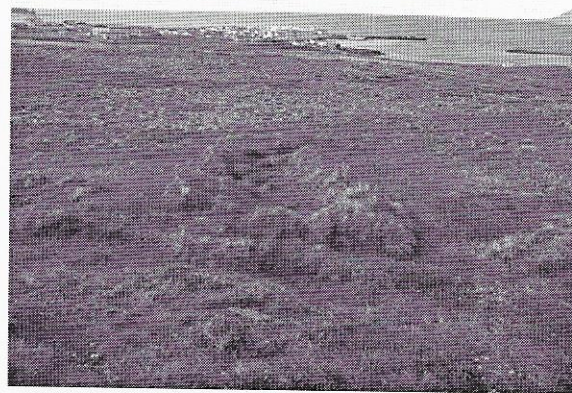
Rúst.

5 x 7 m (NNV - SSA). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 m breiðir og 0,3 - 0,6 m háir. Dyr snúa mót NV. NV gafl hefur sennilega verið þiljaður, en þar er nánast enginn veggur nú. Rústin er vel gróin. S við rústina eru ummerki seinni tíma athafna, enda líklegt að rústin hafi verið notuð á þessari öld.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

26

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.00 W 023°15.13

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Rúst (fjárhús?)

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Í grasi grónni brekku, ca. 15 - 20 m A af læk. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rúst (fjárhús?).

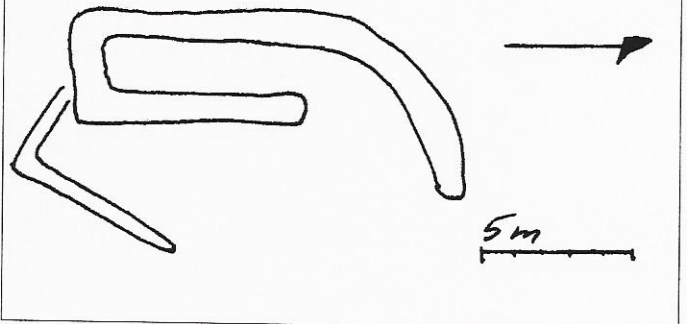
4 x 14 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 m breiðir og 0,3 - 0,5 m háir. Dyr snúa mót NA.

Rústin er vel gróin.

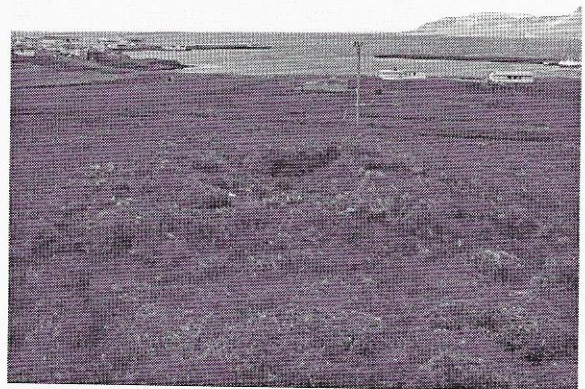
Hún er afar lík fornleifum nr. 24 og gæti því verið stekkur, eða nr. 24 og 31 verið fjárhús.

Við SA hornið er garðbrot, lítið og lágt (seinni tíma girðingarhorn?).

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Lík fornleifum nr. 24 og 31!

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

27

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.47 W 023°15.59

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hættu

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1900-

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Ca. 20 m norðan við rafmagnslínu í grasi grónni brekku. Í haga.

Heimildir og munnmæli

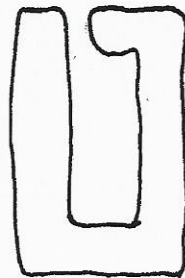
Lýsing

Rúst.

5,5 x 8 m (NNA - SSV). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 m breiðir og 0,4 - 0,8 m háir. Dyr snúa mót N. Rústin er vel gróin.

Neðan við rústina eru unglæg rústabrot.

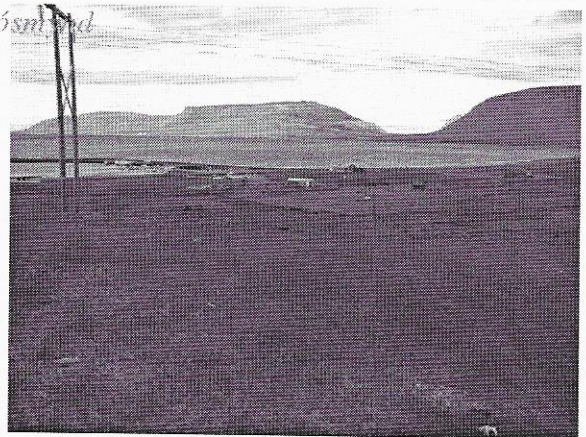
Teikning

5 m.

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

28

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.08 W 023°14.58

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rústahóll

Fjöldi

3

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í evði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvænær

-

Lega og staðhættir

Ca. 20 m norðan við rafmagnslínu og ca. 20 m NV af litlu gili í Bæjarlæk. Á grasi grónum hólfi í brekku. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rústahóll.

Hóllinn er ca. 12 x 15 m stór.

1). Rúst.

5 x 14 m (NNA - SSV). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Tvö hólf eru á rústinni (A og B). Dyr eru á hólfi A til N. Gólf eru grafin niður. Rústin er ógreinileg og vel gróin. 1 m V af 1) er:

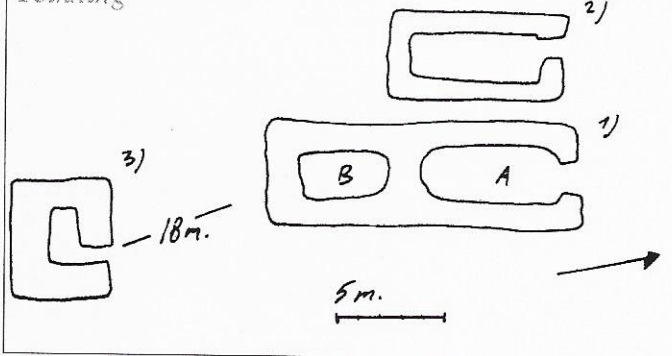
2). Rúst.

4 x 8 m (NNA - SSV). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 m breiðir og 0,2 - 0,3 m háir. Dyr snúa mót N. 18 m S af 1) er:

3). Rúst.

4,5 x 5,5 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 - 2 m breiðir og 0,5 - 0,7 m háir. Dyr snúa mót A. Rústin er vel gróin. Líkist hrútakofa.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaefellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

29

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.18 W 023°16.57

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1900-

Í eyði

-

Minjagildi

Lítið

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

22/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

17 m N af Þjóðvegi, í grasi grónni brekku, ca. 30 m frá ströndinni. Í túni.

Heimildir og munnmæli

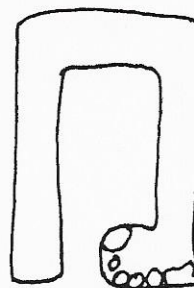
Lýsing

Rúst.

6 x 9,5 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, 1,5 - 2 m breiðir og 0,6 - 0,8 m háir. Dyr snúa mót S. Einstaka steinar sjást í veggjum og þ. á. m. í kámpinum. Rústin er vel gróin.

Ekki loku fyrir það skotið að rústin standi á eldri minjum?

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

30

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

Kötlusteinn

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.11 W 023°16.33

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Álfasteinn

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

-

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

22/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Ca. 100 m S af þjóðvegi og 70 m frá syðsta hesthúsi hesthúsabyggðarinnar sem þarna er, á brekkubrún í hlíð.
Í móa.

Heimildir og munnmæli

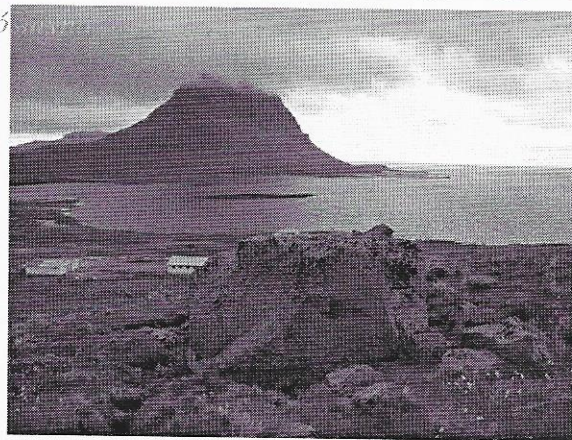
Lýsing

Álfasteinn.

4 x 5 m stór (NNV - SSA) og 2,5 m hár.
Steinninn minnir dálítið á kassa.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

31

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.21 W 023°16.10

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Stekkur

Fjöldi

1

Hættumat

Byggingar

Hætta

Lítill

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

22/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Ca. 20 m V af einbýlishúsi, á grasi grónum bala í brekku. Í mýri.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

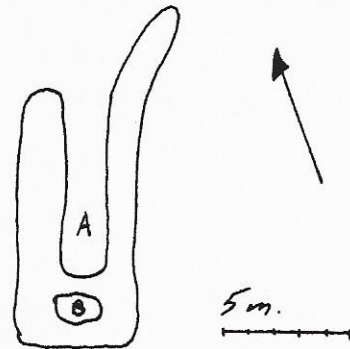
Stekkur.

4,5 x 13 m (NNA - SSV). Veggir úr torfi og grjóti, 1 - 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Trúlega eru tvö hólf á rústinni (A - B). Dyr á milli og út úr rústinni til N. Hólf B er trúlega lambakró.

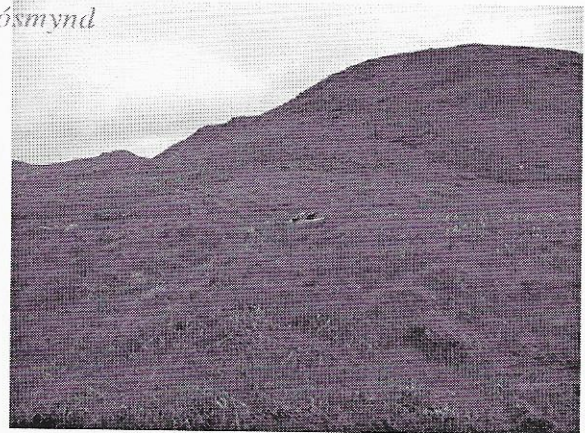
Rústin er vel gróin.

Möl hefur verið sturtað niður á austur hlutann og trjám plantað í rústina.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Hreinsa þyrti burtu mölina og færa tjáplönturnar annað.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

32

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.17 W 023°15.53

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Ölkelda

Fjöldi

1

Hættumat

Jarðrask

Hætta

Mikil

Ástand

Lélegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

22/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Ca. 120 m suður af suður gaflí raðhúss, í brekku og við brekkurót.

Við lækjarsytru fyrir ofan mýri.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Ölkelda.

Ölkeldan hefur lengi verið þekkt og var týnd um tíma. Hún mun breyta sér á stundum og koma upp á nýjum stöðum. Trékassi hefur verið settur þar sem hún var síðast. Keldan gæti strangt til tekið verið hvar sem er í brekkunni!

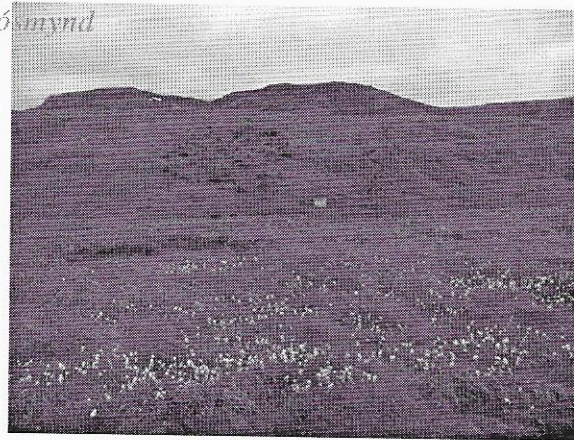
SA af kassanum er skógrækt og jarðrask hefur átt sér stað á svæðinu.

Ekkert vatn var að sjá við vettvangskönnun.

Nokkrar mógrafir eru í mýrinni fyrir neðan kelduna.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Allt jarðrask á svæðinu getur haft slæmar afleiðingar í för með sér fyrir rennsli í kelduna. Ástæða er hugsanlega til að kanna hvort hægt sé að fá vatn aftur í kelduna og halda henni síðan í horfinu. Leyfi þarf fyrir slíku.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

13

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

2

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.33 W 023°13.25

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Sel

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, syðst á hrygg, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi. 1,5 m N af rúst 1. Í haga.

Heimildir og munnmæli

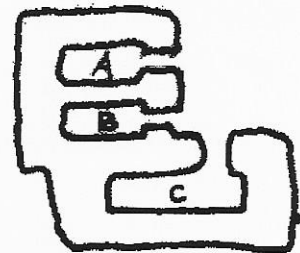
Lýsing

Sel.

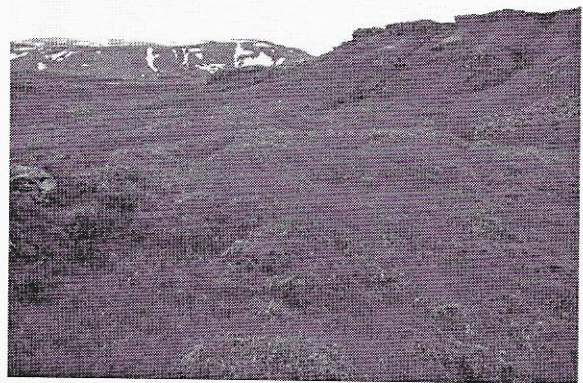
8,5 x 8,5 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1,5 - 2 m breiðir og 0,3 - 0,6 m háir. Þrjú hólfi eru á rústinni (A - C). Dyr á hólfum A og B mót N. Á hólfi C snúa dyr mót V. Rústin er vel gróin.

2 m N af 2) er 3).

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

13

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

3

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.33 W 023°13.25

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Stekkur

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Í grasi grónni skál uppi á Rananum. Vestan undir hamraborgum, syðst á hrygg, við læk. Ca. 70 m V af Grundarfossi. 2 m N af rúst 2. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

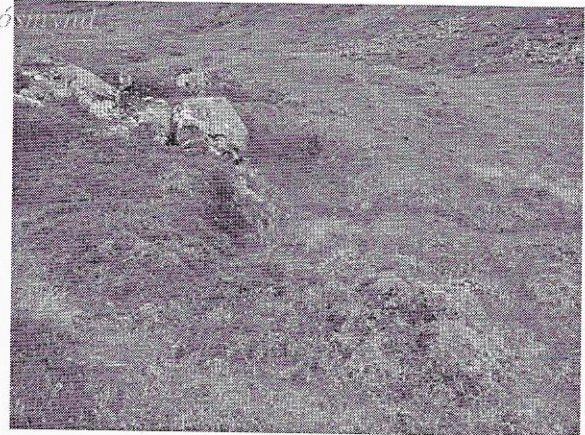
Stekkur.

3,5 x 9 m (N - S). Veggir úr torfi og grjóti, 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,5 m háir. Dyr snúa mót V. Austur veggurinn er hamar. Rústin er vel gróin. Hugsanlega hefur suðurhlutinn, eða hluti hans, verið kró.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

14

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

Kverná

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.04 W 023°14.17

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Bæjarstæði

Fjöldi

1

Hættumat

Byggingar

Hætta

Lítill

Ástand

Lélegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Ca. 20 m SSV af fjárhúsum og ca. 60 m A af Kverná. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Jarðabók Árna Magnúss. og Páls Vídalíns. Kaupmannah. 1931-33. Bls. 278-79.

Sýslu- og sóknarlýsingar Hins íslenska bókmenntafélags. Reykjavík 1970. Bls. 274.

Örnefnaskrá. Kverná. Þorleifur Jóhannesson skráði. Örnefnastofnun.

Lýsing

Bæjarstæði.

Efst á grasi grónum hóli, ca. 30 m í ummál. Hóllinn er sléttaður að mestum hluta. Í suðurhlutanum má grilla í hleðslur (garð?).

Rústir leynast mjög sennilega á hólunum í kring.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

-

Filma nr.

-

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

15

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.43 W 023°12.56

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Ca. 60 m NNA af hömrunum og ca. 120 m ANA frá Grundarfossi. Á lágum ás (skriðu), sem gengur NNV frá hömrunum. Í haga/mýri.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

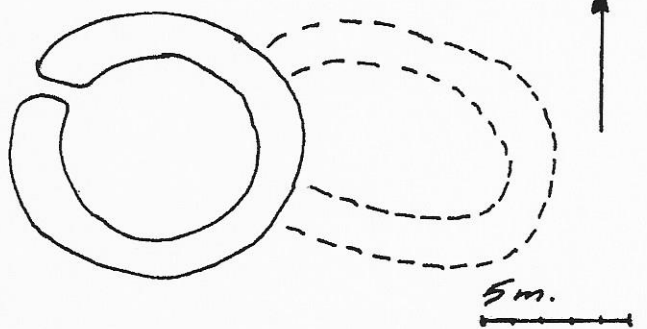
Rúst.

9 x 10 m (A - V), nánast hringlaga.

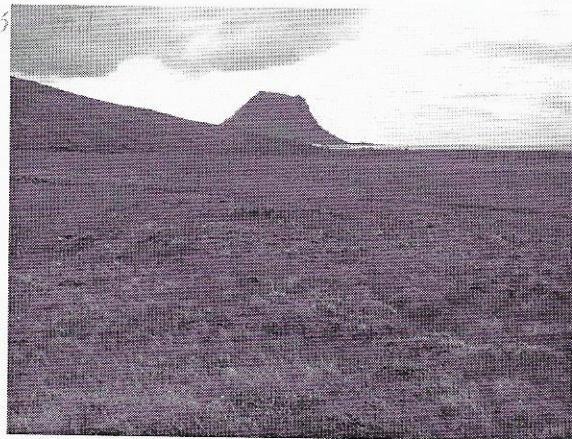
Veggir úr torfi og grjóti, 1, 5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir.

Dyr eru hugsanlega mót V. Rústin er gróin og þýfð. Einn m vestan við rústina, á hólnum eða ásnúm, gætu leynst rústabrot. Austan við rústina er mjög sennilega gerði eða forveri rústarinnar, en sjálf rústin virðist standa ofan á eldri rústum.

Teikning

Ljó

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Hugsanlega er rústin fjárborg eða einhverskonar gerði eða rétt.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

16

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.41 W 023°12.50

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Rúst (gerði)

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Ca. 30 m NNA undir hömrum og ca. 60 m SSA af fornleifum nr. 15. Á ás eða skriðu úr hömrunum. Í haga.

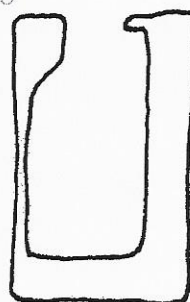
Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rúst (gerði).

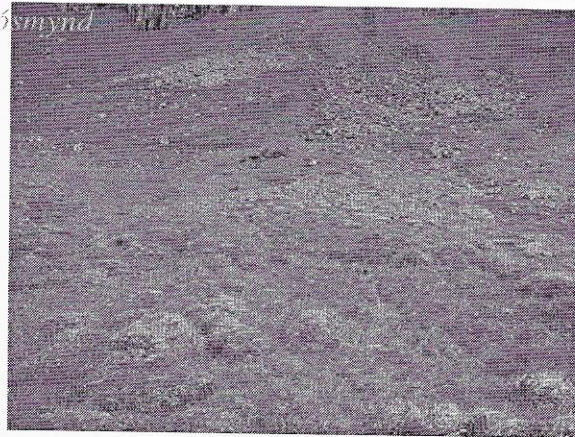
5 x 8 m (N - S). Veggir úr torfi, 0,3 - 1,2 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Dyr sennilega snúið mót N. Rústin er vel gróin og óljós merki um rústabrot (eldri) eru í kring.

Teikning

5 m.

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Tákntala

3709

Aðalnr.

17

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°54.46 W 023°12.16

M.y. sjó

-

Skekja

<15

Tegund minja

Dyslíki

Fjöldi

1

Hættumat

Landeyðing

Hættu

Mikil

Ástand

Sæmilegt

Aldur

-

Í eyði

-

Minjagildi

Ekkert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

20/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Ca. 130 m N af Grundarfossi, á eystri bakka, vestari kvíslar árinna (á milli kvíslanna).

Heimildir og munnmæli

Árbók Ferðafélags Íslands 1986. Snæfellsnes norðan fjalla. Einar Haukur Kristjánsson tók saman. Reykjavík. Bls. 54-55.

Heimildir eru um að þarna eigi erlendir verslunarmenn að hafa verið dysjaðir, eftir að hafa verið eltir þangað. Aðrir voru dysjaðir á Grundarkambi.

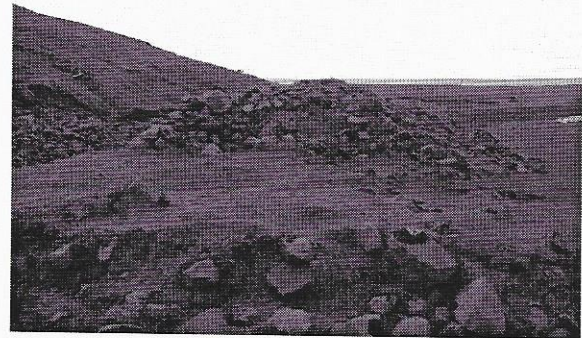
Lýsing

Dyslíki.

7 x 11 m (ANA - VSV). Úr misstóru grjóti og möl og 2,5 m há. Ekki er líklegt að um dys sé að ræða, heldur er þetta náttúrumyndum ein. aðrar dyslíkar hrúgur eru á svæðinu og vafalítið allar tilkomnar vegna umbrota í ánni.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Fílma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Á grundunum undir fossinum var dansað hér áður fyrr. Ekki er líklegt að þessi höll hafi lengi verið talinn dys, því hann virðist vera frekar nýr af nálinni, þ.e.a.s. nýlega fallið úr hlíðinni. Sjálf munnmælin um dráp þessi geta hins vegar verið eldri.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla Snæfellsnessýsla	Sveitarfélag Eyrarsveit	Táknitala 3709	Aðalnr. 18
Landareign Kverná/Gröf	Nr -	Heiti -	Undirnr. 1

Staðfræðikort -	GPS Staðsetning -	M.y. sjó -	Skekja -
--------------------	----------------------	---------------	-------------

Tegund minja Álfabyggð				Fjöldi 1		
Hættumat Ekkert	Hætta Engin	Ástand Ágætt	Aldur 1550-1900	Í eyði -	Minjagildi Talsvert	Merkja? Já
Skrásetjari Bjarni F. Einarsson		Dags. 21/6 '98		Fríðlýsa? Nei	Fríðlýst? Nei	Hvenær -

Legg og staðhættir

Sitt hvorum megin við efstu brún Kvernárfoss.

Heimildir og munnmæli

Ábúandi Kvernár, Kristinn Jóhannsson.

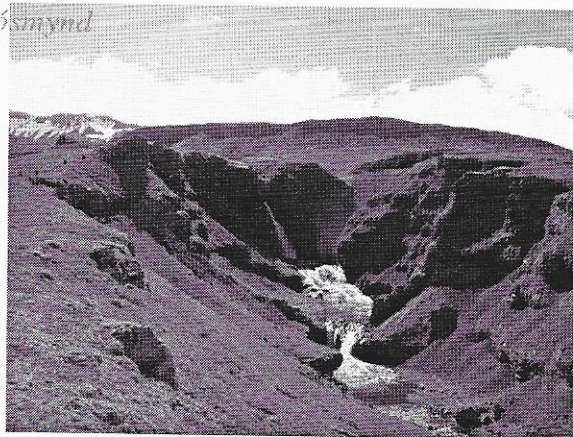
Lýsing

Álfabyggð.

Í hömrnunum þar sem fossinn hefur sitt fall er álfabyggð. Öðru megin við fossinn mun vera menntasetur álfanna, en hinum megin er tónlistarhöll. Þeir sem voru að leik við fossinn fengu illa frið.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Álfarnir bjuggu í fossinum. Afar falleg álfabyggð.

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

19

Landareign

Kverná

Nr

-

Heiti

Arnardalsskarð

Undirnr.

1

Staðfræðikort

GPS Staðsetning

M.y. sjó

Skekja

Tegund minja

Fornleið

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvænær

-

Leggja og staðhættir

Nyrsti hlutinn er rétt austan við Kvarnár foss og fer þar upp hjá fossinum um skarð er Klif heitir.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

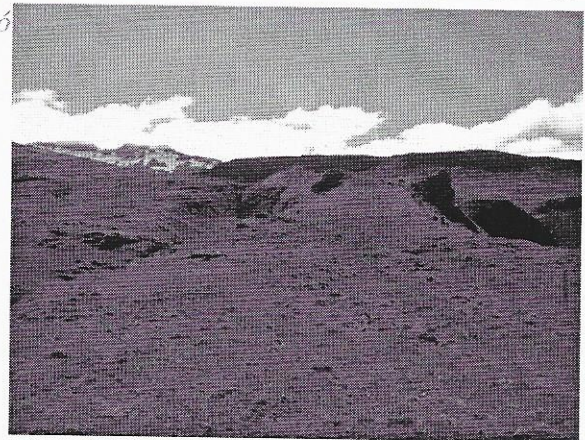
Fornleið.

Leiðin liggur frá Kvarná yfir fjallgarðinn og kemur niður hjá Bláfeldi að sunnanverðu (þar heitir leiðin Bláfeldarskarð).

Reiðgötur sjást víða, enda er farið að ríða þessa leið að nýju með ferðamenn. Nú er farið vestan við Klif.

Teikning

Ljó

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-812L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snaefellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

20

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

Gröf

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.14 W 023°14.47

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Bæjarhóll

Fjöldi

1

Hættumat

Skeppnur

Hætta

Lítill

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Hátt

Merkja?

Já

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Friðlýsa?

Nei

Friðlýst?

Nei

Hvænær

-

Legu og staðhættir

Ca. 70 m SV frá Innri Gröf, nokkra metra suður af fornleifum nr. 22.

Heimildir og munnmæli

Jarðabók Árna Magnúss, og Páls Vídalíns.
Kaupmannahöfn 1931-33. Bls. 2777-78.
Sýslu- og sóknarlýsingar Hins íslenska
bókmenntafélags. Reykjavík 1970. Bls. 273-74.
Örnefnaskrá. Gröf. Þorleifur Jóhannesson skráði.
Örnefnastofnun.

Lýsing

Bæjarhóll.

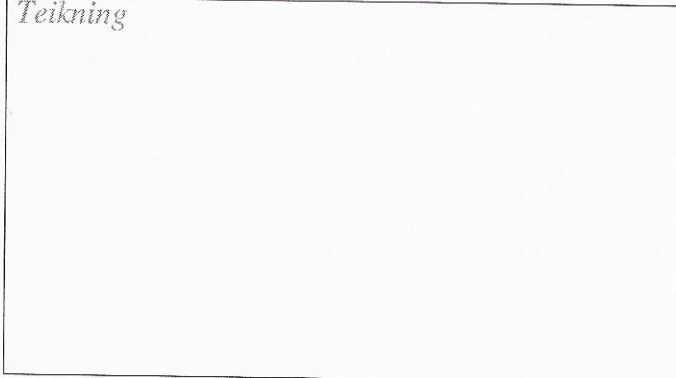
Ca. 30 x 40 m stór (A - V).

Móta sér fyrir brotum af húsum. Í hólnum norðanverðum sér í heilann kálgarð. Rétt sunnan hans stendur stöpull af vindmyllu. Lítið steipt hús stendur á hólnum suðvestanverðum og víða sér í húsgrunna og hleðslugrjót. Leifar af túngarði sést á hólnum norðanverðum og ganga þeir til vesturs og austurs.

Aðeins nokkra metra norðan við hólinn eru fornleifar nr. 22 og er mýrarrani á milli.

Bærinn mun hafa verið fluttur frá þessum bæjarhóli nokkra tugi metra til austurs og norðurs og gerður að tvíbýli á þessari öld. Skv. Örnefnaskrá mun hann áður hafa staðið í dalverpi við Grafargil! Hvergi sjást þar rústir í dag.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

-

Filma nr.

-

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

21

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.14 W 023°14.46

M.y. sjó

-

Skekka

<15

Tegund minja

Rúst

Fjöldi

1

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Lega og staðhættir

Ca. 30 m VSV frá Innri Gröf, á lágum grasi grónum hólí. Í túni.

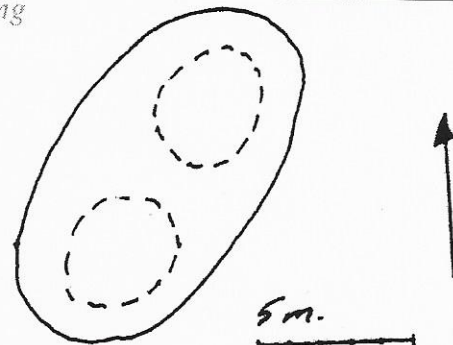
Heimildir og munnmæli

Lýsing

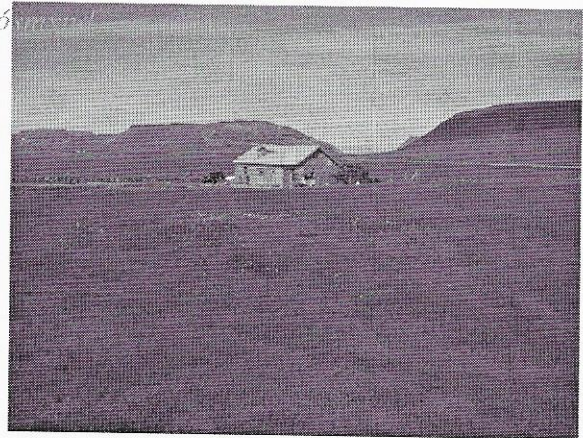
Rúst.

6,5 x 13 m (NA - SV). Veggir úr torfi og grjóti. Rústin er ca. 0,5 m há. Ekki sér móta fyrir hólfum svo greinilegt sé, en líklega hafa þau verið tvö. Rústin er vésléttuð og grasi gróin.

Teikning

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Rnæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

22

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.14 W 023°14.51

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Rústahóll (fjárhús m.m.)

Fjöldi

>2

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Astand

Sæmilegt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Friðlýsa?

Nei

Friðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legu og staðhættir

Ca. 60 m SV af Innri Gröf. Á grasi grónum hólum í túni.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rústahóll (fjárhús m.m.).

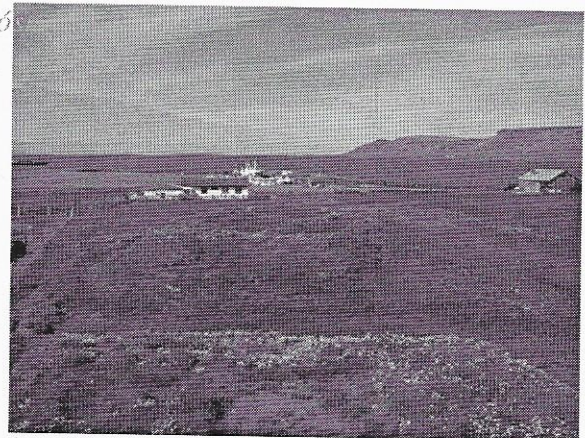
Hóllinn er ca. 20 x 35 m langur (NA - SV). Talsverð rústabrot sjást á hólum, þó einstakar rústir séu ekki vel greinanlegar. Í hólum sunnanverðum má grilla í fjárhús.

Hóllinn er vel gróinn.

Aðeins nokkra metra til suðurs er bæjarhóll Grafar (fornleifar nr. 20) og skilur mýrarsund á milli (2 - 3 m breitt).

Teikning

Ljós

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir

Fornleifaskrá Íslands

Sýsla

Snæfellsnessýsla

Sveitarfélag

Eyrarsveit

Táknatala

3709

Aðalnr.

23

Landareign

Gröf

Nr

-

Heiti

-

Undirnr.

1

Staðfræðikort

-

GPS Staðsetning

N 64°55.06 W 023°14.56

M.y. sjó

-

Skekkja

<15

Tegund minja

Rústir og hrútakofi

Fjöldi

3

Hættumat

Ekkert

Hætta

Engin

Ástand

Ágætt

Aldur

1550-1900

Í eyði

-

Minjagildi

Talsvert

Merkja?

Nei

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

21/6 '98

Fríðlýsa?

Nei

Fríðlýst?

Nei

Hvenær

-

Legg og staðhættir

Á hól milli tveggja lækjardraga. Ca. 250 m SV frá Innri Gröf. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Skv. ábúanda var minnsta rústin hrútakofi. Sú rúst er yngst.

Lýsing

Rústir og hrútakofi.

1). Rúst.

6 x 8 m (NNA -SSV). Veggir úr torfi og grjóti, 1 - 2 m breiðir og 0,5 - 0,7 m háir.

Dyr snúa bæði til V og A og eru á N hluta rústarinnar. Rústin er vel gróin, en þýfð. Líklega ofan á eldri rústum.

2,5 m SA af 1) er:

2). Hrútakofi.

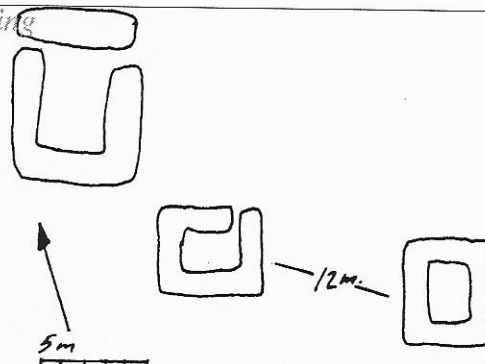
4 x 4,5 m (VSV - ANA). Veggir úr torfi og grjóti, 1 - 1,3 m breiðir og 0,4 - 0,8 m háir. Dyr snúa mót N. Rústin er nokkuð eydd vegna skeppna, sérlega í SV hluta. Grjót sést í sárum, neðst í veggjum.

12 m ASA af 2) er:

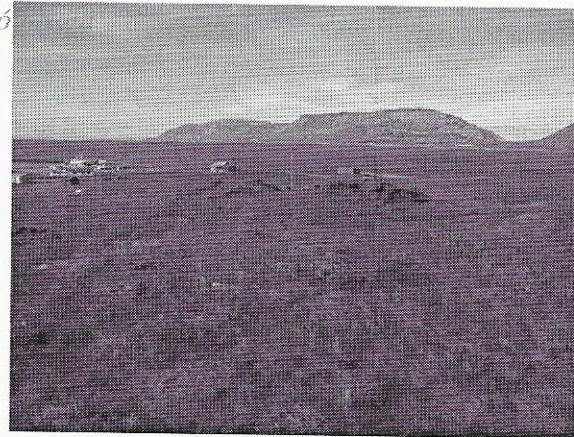
3). Rúst.

4 x 5 m (NA - SV). Veggir úr torfi og grjóti, ca. 1 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Rústin er ógreinileg og gömul. Mosa- og grasi vaxin. S við rústina er hugsanlega gerði.

Teikning

Ljó

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr.

Olympus C-820L

Athugasemdir